

Stipe.frl wil de mienskip ondersteunen in het opzetten van culturele activiteiten.
Foto: Rens Hooyenga

Jelle en de rútsjedrop

Koart ferhaal

Jabik Jans

It doarp Langhuzen hie noch fiif winkels en trije bakkers doe't Jelle op de legere skoalle siet. Moarns betiid roek it leker fan bakte bôle en by it middeisskofft hong op 'e hoeke by smid Bos wittefaak de lucht fan it beslaan fan hynders. Oan it Masterspaad, flak by dy hoeke, stie in winkeltsje dat alle bern yn de besnijding hie. Op 'e doar wie in grut boerd skroefd: 'Op woensdagmiddag zijn wij zelfs voor echte Sunlight zeep gesloten.' Alle minsken yn it doarp seinen fansels fan sunlicht sjippe, want baten de grifformearde dûmny en de masters koe net ien noch in wurd Ingelsk.

Likegoed, as jo dochs wat hawwe moasten wie ek op woansdei-te-

beide jonges wienen net roomsk, oars hienen se fanwegen harren antwurd letter nei de pastoar moatten om te bychtsjen. Sa dwaande krigen se de begaare fiif sinten. Doe moast noch in gaadlik momint fûn wurde om de drop-pen te keapjen.

De mem fan Jelle gie woansdeitemiddeis altyd nei pake en beppe op 'e Geast om te himmeljen. It middeisiten moast dan altyd halje-trawalje barre, want de bus nei Dokkum gie om ien oere en bus nei tel letter. Meastal waard it bargebitten omdat de trije lytskes yn de hûshâlding it spul sa gau net fuortkôgje koenen. It bibellêzen skeat der dan ek wol ris by yn. It like Jelle en syn maat it bêste ta om it keapmomint fan de drop-pen te setten op sa'n woansdeitemiddeis as de bus krekt fuort wie. De skoalle begûn wer om healwei twaen en dan koenen se de drop krekt op 'e tiid opslukke hawwe. Memme-eagen soenen dan net oer it snobjen gean kinne.

De man seach de jonges ris op en del oan: „Witte jim heiten en memmen hjir fan?”

middei de winkeldoar gewoan iepen, want om yn it wenhûs te kommen moasten jo troch deselde doar. It nijsgjirrige fan dy winkel wienen de stopflessen mei snobbersguod. Guon flessen sieten kleurige soerstalen yn en wer oaren wienen folstoud mei spekses en suertsjes. It alderlekkerst wienen de grutte rútsjedroppen. It lange ien fan sa'n drop wie wol fiif sintimeter en sa paste er krekt op in bernetonge. Ien dy't wat sunich der mei om gie koe wol in healoere op sa'n drop omslikke. De iennichste swierrichheid wie de priis: twa droppen foar in grouwe stoer.

Thús hoegde Jelle net te seuren om sokke droppen. „Sliners en snobbers wurde net berne mar makke,” sei mem altiten: „Om ierstiid ite wy en middeis út skoalle kinst in stik koeke krije. Fierders wurdt hjir net slynd.” Soks kinne memmen wol sizze, mar as de bern fan de asoosjale hûshâlding fan it doarp wol mei de hannen fol drop omrinne, tinke jo as bern der dochs oars oer. Jelle wie wol gauris út fanhûs by famylje yn Ingwierrum. Dy alderaadichste muoike hie in bus fol pipermuntsjes en drop. Alle kearen nei iten kaam dy bus foar't ljocht en krige elk in dropke en in muntsje. „Goed foar de spijfer-tarring”, sei muoike dan. Mar Jelle koe noch sa piipje en seamelje, syn eigen mem woe der net oan.

Jelle syn maat wie ek sljocht op sokke droppen en dy hie in foefke betocht: „Op goud nei is lead it djoerste metaal wat der is. As wy âld lead bynoar fandelje slagge wy mei de hammer it spul ynoar en dan wurdt it noch swierder. De smid wol der dan fêst wol in stoer foar jaan en dan hawwe wy elk in rútsjedrop.” Sa strûnden de beide maten it jiskelan ôf en ek yn de hokken fan de heiten lei noch wol wat âld lead. Al gau hienen se wol twa pûn bynoar skarrelde. In hiele middei út skoalle wei waard der mei in hammer om hufke oant it net fierder ynoar woe. Doe nei de smid: „Bos, is dit wol in stoer wurdjich?” De man seach de jonges ris op en del oan: „Witte jim heiten en memmen hjir fan?” De

Goed ien oere staptten de beide maten troch in steechje nei it winkeltsje. „Ik bin oars wol ticht op woansdeitemiddeis”, woe de winkel-frou hawwe. „Wy hoege allinnich mar twa rútsjedroppen”, seinen de jonges en leinen de stoer op it foech toanbankje. Doe koe de frou net mear wegerje. De stopflesse waard iepen makke en elk fan de jonges krige sa'n drop yn 'e hân. Fuortendaliks kaam it ding yn 'e mûle fansels. Hjir hienen se dagen nei útsjoen. Der wie gjin lekkerder.

Oer it Masterspaad rûnen de bazen op 'e hoeke by de smid oan. Ynienen seach Jelle dat der noch folk by de bushalte stie. De bus wie dúdlik te let. „Wat moasto dêr by dy snobwinkell”, waard Jelle taraasd. Mem har eagen skeaten fjoer. Hja wie al ferwoeden dat de bus te let wie, want sa soe hja de oansluting yn Dokkum misse. Jelle koe net goed antwurd jaan,

Goed ien oere staptten de beide maten troch in steechje nei it winkeltsje

want de grutte drop siet tefolle yn 't paad. Sa seach mei it snobbersguod. „Smoarge jonge! Mem har jild fergrieme? Wêr hiesto dat wei pakt? Sa sille wy hjir net!” Lokkich kaam de bus der doe krekt oan mar Jelle siet dy middeis net noflik yn 'e klasse.

De jûns doe't mem wer thús kaam wie hja noch lilik, ek doe't Jelle útein hie dat it jild net by har wei kaam. „Tenei kinst mem freegje ast wat hawwe wolst. Grouwe stoeren moast tenei thús bringe. Sok skoander jild giet net wer nei sa'n snobwinkell.”

Yn 'e besnijding bezig houden Snobbersguod snoepgoed Guon sommige Soerstalen zuurstokken Sliners snoepers Ut fanhûs logeren Jiskelan plaatselijke vuilstortplaats Stoer stuiver Gaadlik geschikt Himmelje poetsen Halje-trawalje snel Bargebitten spel dat op ruzie uitloopt Foech klein Ferwoeden woest

De homepage van de website Stipe.frl. Foto: FD

troleren of ze alles verantwoord en doordacht hebben.”

En wat handig is: het projectplan kan online via Stipe.frl uitgewerkt worden. Baarsma: „Dat heeft als voordeel dat er tegelijkertijd gewerkt kan worden. Iemand uit Sneek kan bijvoorbeeld in de toolbox werken aan het organisatieplan, terwijl iemand uit Dokkum tegelijkertijd het onderdeel communicatie onder handen neemt.”

Stipe.frl is zo ingericht dat zowel de toolbox als de Kennisbank via dezelfde vijf categorieën zijn ingericht: het artistieke plan, het organisatieplan, het productieplan, het communicatieplan en het financiële plan.

Naslagwerk

Het Plannenboek. Cultureel organiseren met passie en verstand is een aanvullend naslagwerk, zegt Baarsma, behorend bij Stipe.frl dat volgens diezelfde categorieën is ingedeeld. „Terwijl het plannenboek als inspiratie dient en om thuis te raken in alle aspecten, dient de kennisbank op Stipe.frl vooral om informatie in kleine brokjes te verduidelijken. Als je bijvoorbeeld wilt weten hoe het zit met de aansprakelijkheid van het bestuur, kun je daar middels een zoekfunctie heel gemakkelijk antwoord krijgen.”

Op Stipe.frl is ook het prikbord te vinden. Een digitale ruimte bedoeld voor initiatiefnemers die kunnen aangeven met welk project ze bezig zijn. In de praktijk wordt een project pas op het prikbord gezet als het al een duidelijke vorm heeft gekregen. „Via een zoekfunctie, bijvoorbeeld op thema of locatie, kun

Het prikbord is een digitale ruimte waar initiatiefnemers kunnen aangeven met welk project ze bezig zijn

je dan kijken of er nog anderen in je directe omgeving met een project bezig zijn, of met een vergelijkbaar project. Het prikbord kan dienen als ijkplek of anderen heil zien in het project en het kan ook een plek zijn om vragen te stellen - 'Ik kom niet uit de begroting, kan iemand met me meedenken?' - of een plek om samenwerking te zoeken met een ander project. Het is dus echt bedoeld voor mensen aan de achterkant van het project.”

De workshops die voortvloeien uit Stipe.frl worden inmiddels druk bezocht. Baarsma: „Tijdens zo'n workshop staat steeds een ander as-

pect van het organiseren van projecten centraal. Hoe zorg je dat je vrijwilligers krijgt bijvoorbeeld, of hoe zet je crowdfunding in of hoe schrijf je een projectplan of hoe werk ik fondsen.” Keunstwurk vindt persoonlijk contact erg belangrijk. Baarsma: „Als de plannenmakers er ondanks Stipe.frl of het Plannenboek er nog niet uitkomen, dan kunnen ze via een mail contact opnemen met Keunstwurk. Wij zorgen er dan voor dat de vragen bij de juiste adviseur komt die dan mee gaat denken en adviseert.”

Door Stipe.frl is alle kennis om-trent het opstellen van een projectplan veel toegankelijker geworden. Brans: „No wordt er helderder wêr't minsken de measte stipe by nedich hawwe.” En dat blijkt toch het gebied van de organisatie te zijn. En dat heeft weer te maken met de huidige ontwikkelingen in het culturele veld. „Der binne folle mear adhoc- en interdisciplinêre activiteiten en foarstellingen as foarhinne. Fansels binne der noch hieltyd wol fakmjittige útferings út eigen ferienings wei, tink oan in konsert fan in korps of een dûnspleoch en dy sille ek net sa gau ferdwine. Mar der komme no dochs folle faker cross-overs. Dat in toanielferiening in projekt docht op in basisskoalle, dat der in in nij soarte fan tsjerkepaad komt mei in kulturele boost, dat in korps meidocht oan in iepenloftspul. Dat freget om in oare opset fan projektplannen. Stipe.frl kin dêr dan, ek nei 2018, prachtich by helpe.”

www.stipe.frl